

Učinki pristaniške dejavnosti na gospodarstvo

14. 9. 2020

Gospodarska zbornica Slovenije

Vpliv pristaniške dejavnosti Luke Koper na gospodarstvo Slovenije in slovensko logistiko

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist

Gospodarska zbornica Slovenije
Ljubljana, 14. september 2020

Metodološka izhodišča

- Ekonomski pomen pomorske pristaniške dejavnosti, katere središče je Luka Koper
  - Prodaja, dodana vrednost, zaposlenost, stroški dela, javno-finančne dajatve
- Učinki: neposredni, posredni in inducirani
- Obdobje analize: 2009-2018
- Pretekle podobne analize:
  - Jakomin (1999)
  - Bole (2006)
  - Damijan (2011)
  - Bole (2015)

Širok vpliv učinkov Luke Koper

NEPOSREDNI UČINKI		POSREDNI UČINKI		INDUCIRANI UČINKI
Pristaniške dejavnosti	Podporne pristaniške dejavnosti	Prevoz in špedicija	Ostale dejavnosti	
Logistične storitve Prekladanje Notranji transport Skladiščenje	Pilotaža Vleka Oskrba ladij Vzdrževanje ladij Privezovanje Kamionski terminal Kontrolne hiše Pomorski agenti Druge splošne storitve	Cestni prevoz Železniški prevoz Špedicija	Gradbene storitve Finančne storitve Javna uprava Sponsorstva Članarine	Učinki trošenja zaposlenih

Ocena vpliva Luke Koper na druge subjekte

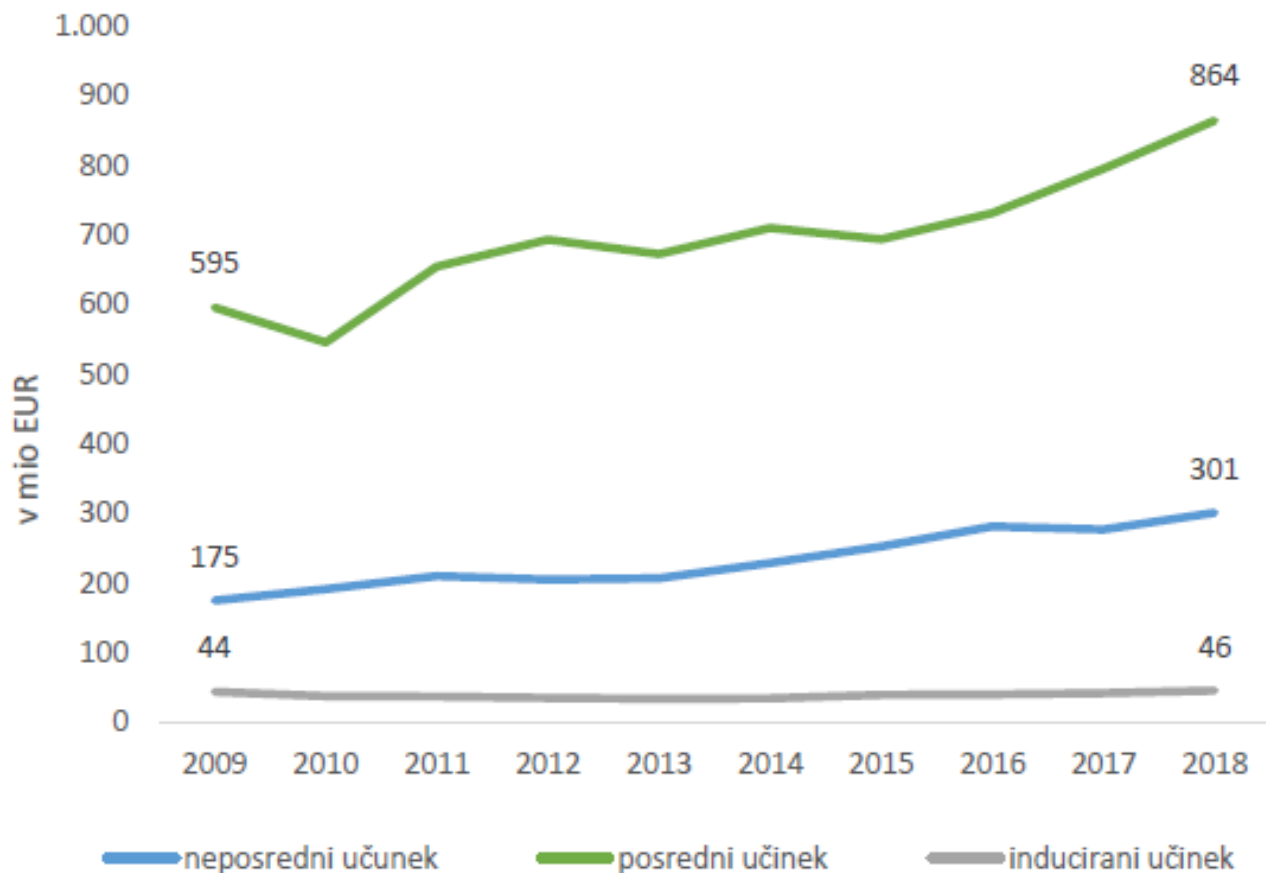
- Deleža prometa, ki ga je to podjetje v posameznem letu ustvarilo z Luko Koper, v njegovem skupnem bruto prometu
- Predpostavka: promet, ustvarjen z Luko Koper, je sorazmeren dodani vrednosti in številu zaposlenih, ki jih na ta način ocenimo
- Učinkov na tuje dobavitelje nismo upoštevali

Primerjava s pristaniškimi dejavnostmi v Belgiji

<i>Dodana vrednost</i>	<i>Rast v % 2017/2013</i>		
	Belgijska pristanišča	Antwerpen	Luka Koper
<i>Skupaj</i>	19%	13%	38%
<i>Neposredni učinki</i>	18%	17%	34%
<i>Posredni učinki</i>	20%	9%	42%
<i>Multiplikator</i>	0,01 o.t.	-0,06 o.t.	0,06 o.t.
<i>Število zaposlenih</i>			
	Belgijska pristanišča	Antwerpen	Luka Koper
<i>Skupaj</i>	0%	0%	27%
<i>Neposredni učinki</i>	-1%	0%	12%
<i>Posredni učinki</i>	1%	0%	37%
<i>Multiplikator</i>	0,02 o.t.	0,00 o.t.	0,30 o.t.

Vir: nbb.be - The economic importance of the Belgian ports- Report 2019 in izračuni Analitike GZS

Vpliv pristaniških dejavnosti na prihodke

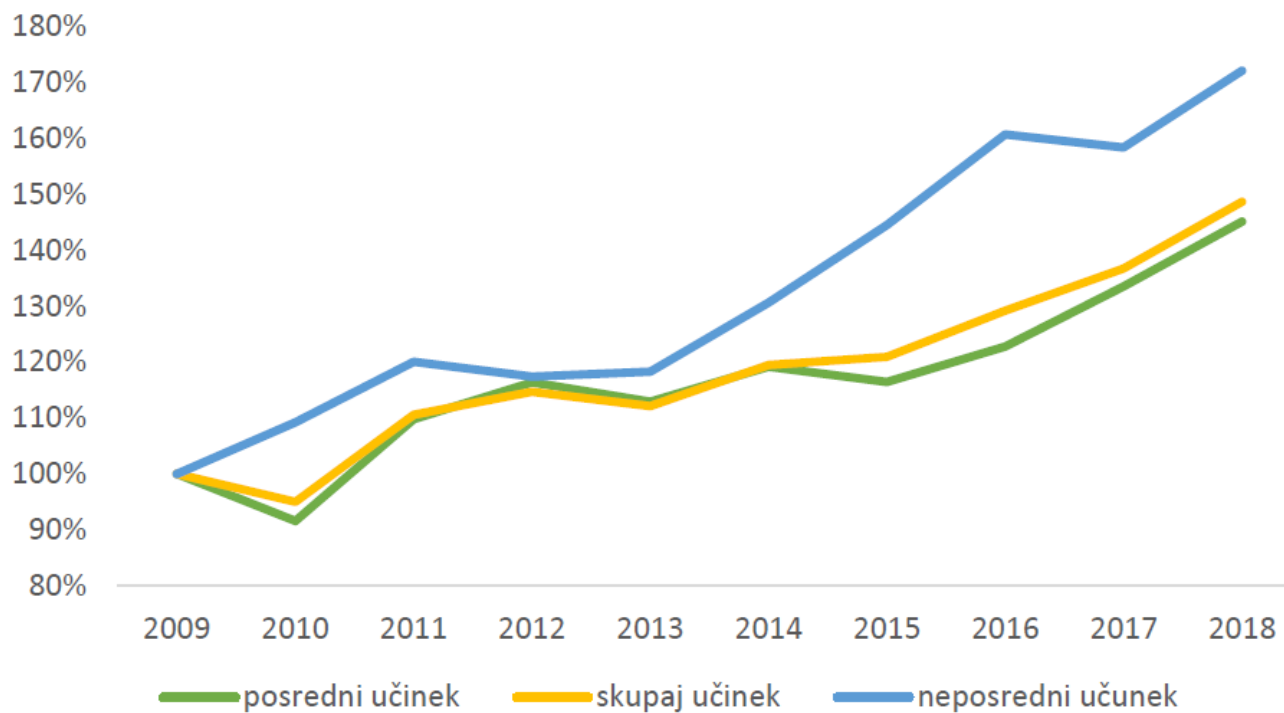
V 2018 skupni prihodki nad 1,2 mrd EUR

Prodaja, v mio EUR	Skupaj	Neposredni učinki	Pristaniške dejavnosti	Podporne pristaniške dejavnosti	Posredni učinki	Prevoz in špedicija	Ostale dejavnosti	Inducirani učinki
2009	814,3	174,8	145,8	29,1	595,5	375,1	220,3	44,0
2010	773,7	191,0	162,4	28,6	545,4	439,9	105,5	37,3
2011	900,6	209,8	176,9	32,9	653,9	523,4	130,5	36,9
2012	933,6	205,2	172,3	32,9	693,1	575,5	117,6	35,2
2013	912,7	206,8	175,5	31,3	672,2	564,2	108,0	33,7
2014	972,8	228,4	194,9	33,6	709,7	580,1	129,7	34,6
2015	985,0	252,6	215,1	37,5	693,3	539,3	154,1	39,1
2016	1.052,1	281,0	241,7	39,3	731,0	538,4	192,6	40,1
2017	1.113,6	276,8	238,7	38,1	795,0	617,9	177,0	41,8
2018	1.210,3	300,8	262,1	38,8	864,0	701,5	162,5	45,5
Povprečje 2009-2018	966,9	232,7	198,5	34,2	695,3	545,5	149,8	38,8

Vir: Analitika GZS

Povečan pomen neposrednih učinkov v zadnjem desetletju

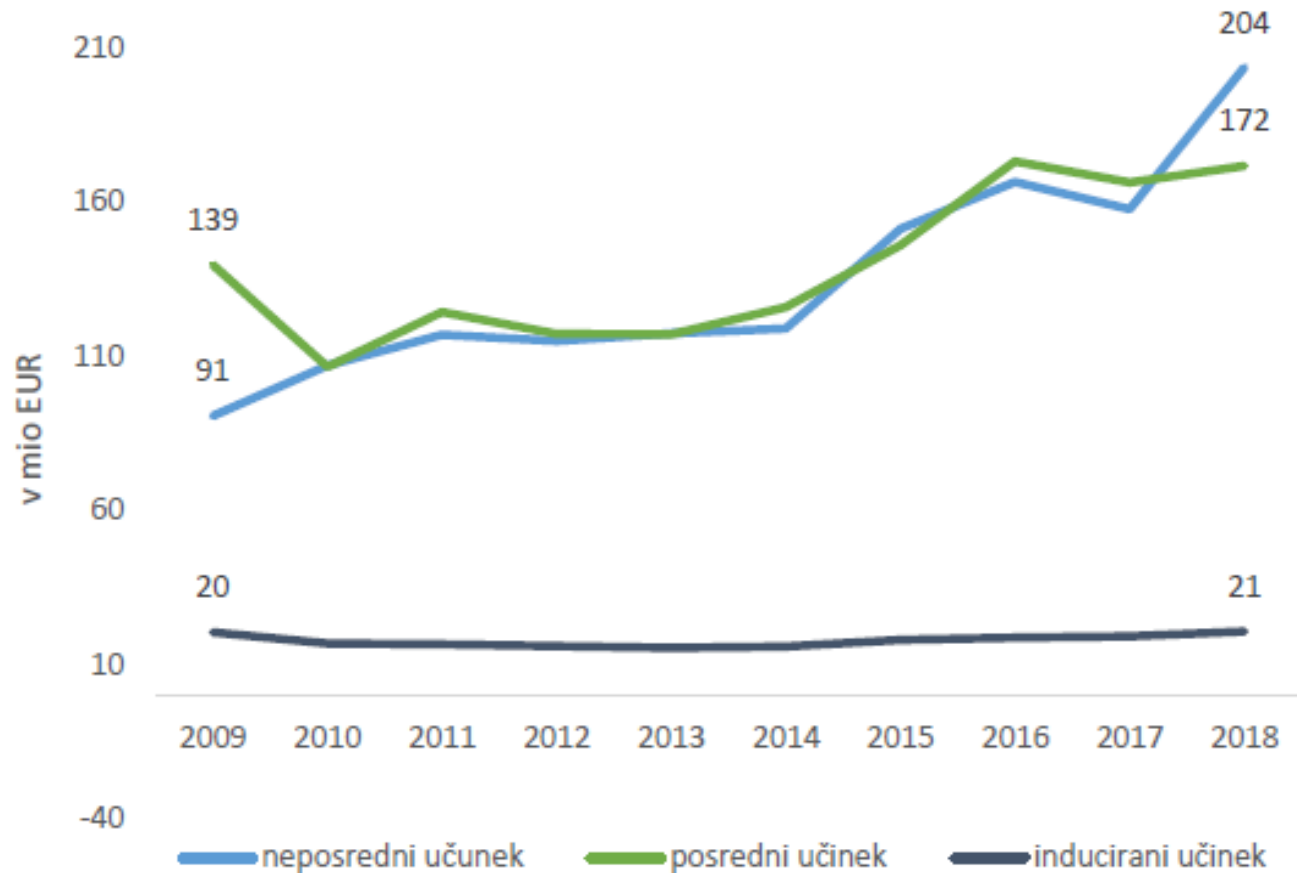
Vir: Analitika GZS

Učinki pristaniške dejavnosti na dodano vrednost blizu 400 mio EUR

Dodana vrednost, v mio EUR	Skupaj	Neposredni učinki	Pristaniške dejavnosti	Podporne pristaniške dejavnosti	Posredni učinki	Prevoz in špedicija	Ostale dejavnosti	Inducirani učinki
2009	250,3	90,5	73,2	17,3	139,5	45,4	94,1	20,4
2010	230,1	106,9	89,6	17,3	106,4	51,2	55,2	16,7
2011	257,7	116,9	97,4	19,5	124,3	58,2	66,1	16,5
2012	247,8	114,8	95,4	19,4	117,1	55,6	61,5	15,9
2013	249,7	117,3	99,2	18,1	117,0	58,9	58,2	15,4
2014	260,5	118,9	100,2	18,7	125,8	58,9	66,9	15,8
2015	315,1	151,3	130,3	20,9	145,9	64,5	81,4	17,9
2016	358,0	166,3	144,2	22,1	173,0	73,2	99,8	18,7
2017	343,0	157,6	138,1	19,5	166,2	72,0	94,2	19,1
2018	395,8	203,5	182,7	20,8	171,6	79,0	92,5	20,7
Povprečje 2009-2018	290,8	134,4	115,0	19,4	138,7	61,7	77,0	17,7

Vir: Analitika GZS

Podoben pomen posr. in neposr. učinkov pri dodani vrednosti

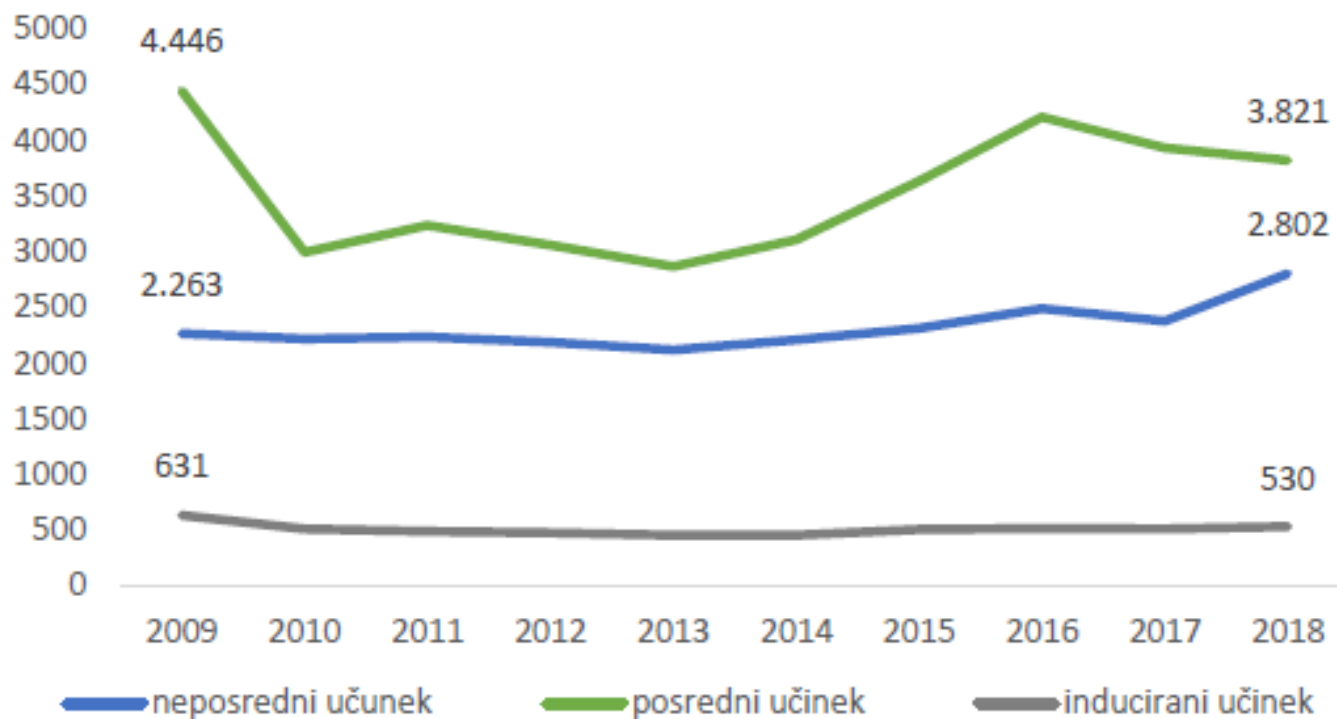

Na pristaniške dejavnosti je vezanih 7.000 delovnih mest

Število zaposlenih	Skupaj	Neposredni učinki	Pristaniške dejavnosti	Podporne pristaniške dejavnosti	Posredni učinki	Prevoz in špedicija	Ostale dejavnosti	Inducirani učinki
2009	7.341	2.263	1.862	401	4.446	1.356	3.091	631
2010	5.718	2.215	1.822	392	2.994	1.281	1.713	509
2011	5.955	2.232	1.827	404	3.237	1.175	2.062	485
2012	5.719	2.184	1.822	362	3.060	1.135	1.925	475
2013	5.436	2.117	1.765	352	2.867	997	1.870	452
2014	5.768	2.209	1.846	363	3.106	996	2.110	453
2015	6.450	2.311	1.969	342	3.634	1.024	2.610	504
2016	7.211	2.489	2.139	350	4.209	1.069	3.139	514
2017	6.814	2.375	2.033	341	3.932	1.087	2.845	507
2018	7.154	2.802	2.453	349	3.821	1.136	2.685	530
Povprečje 2009-2018	6.356	2.320	1.954	366	3.531	1.126	2.405	506

Vir: Analitika GZS

Rast zaposlenosti najvišja pri neposrednih učinkih

Vir: Analitika GZS

Povečan prispevek v pristaniških dejavnostih in javni upravi

Število zaposlenih	2009	2018	Delež, 2018	Povprečje 2009-2018	Sprememba v %, 2018/2014
skupaj učinek	7.341	7.154	100%	6.356	24,0
neposredni učinek	2.263	2.802	39%	2.320	26,8
- pristaniške dejavnosti	1.862	2.453	34%	1.954	32,9
- podporne pristaniške dejavnosti	401	349	5%	366	-3,9
posredni učinek	4.446	3.821	53%	3.531	23,0
- prevoz in špedicija	1.356	1.136	16%	1.126	14,1
- gradbene storitve	1.401	331	5%	578	-28,8
- finančne storitve -	52	31	0%	45	-34,0
- javna uprava	1.503	2.183	31%	1.651	48,4
- članarine in sponzorstva	14	8	0%	10	-33,3
- ostale dejavnosti	120	133	2%	120	16,7
inducirani učinek	631	530	7%	506	17,0

Pristaniške dejavnost predstavljajo šestino dodane vrednosti v logistiki

Po dodani vrednosti	Skupni učinki / H-Promet in skladiščenje (v %)	Neposredni učinki / H-Promet in skladiščenje (v %)	Posredni učinki / H-Promet in skladiščenje (v %)	Inducirani učinki / H-Promet in skladiščenje (v %)
2009	14,7%	5,3%	8,2%	1,2%
2010	13,1%	6,1%	6,1%	1,0%
2011	14,0%	6,4%	6,8%	0,9%
2012	13,5%	6,3%	6,4%	0,9%
2013	13,6%	6,4%	6,4%	0,8%
2014	13,3%	6,1%	6,4%	0,8%
2015	14,9%	7,2%	6,9%	0,9%
2016	16,0%	7,4%	7,7%	0,8%
2017	14,1%	6,5%	6,8%	0,8%
2018	15,4%	7,9%	6,7%	0,8%
Povprečje 2009-2018	14,3%	6,6%	6,8%	0,9%

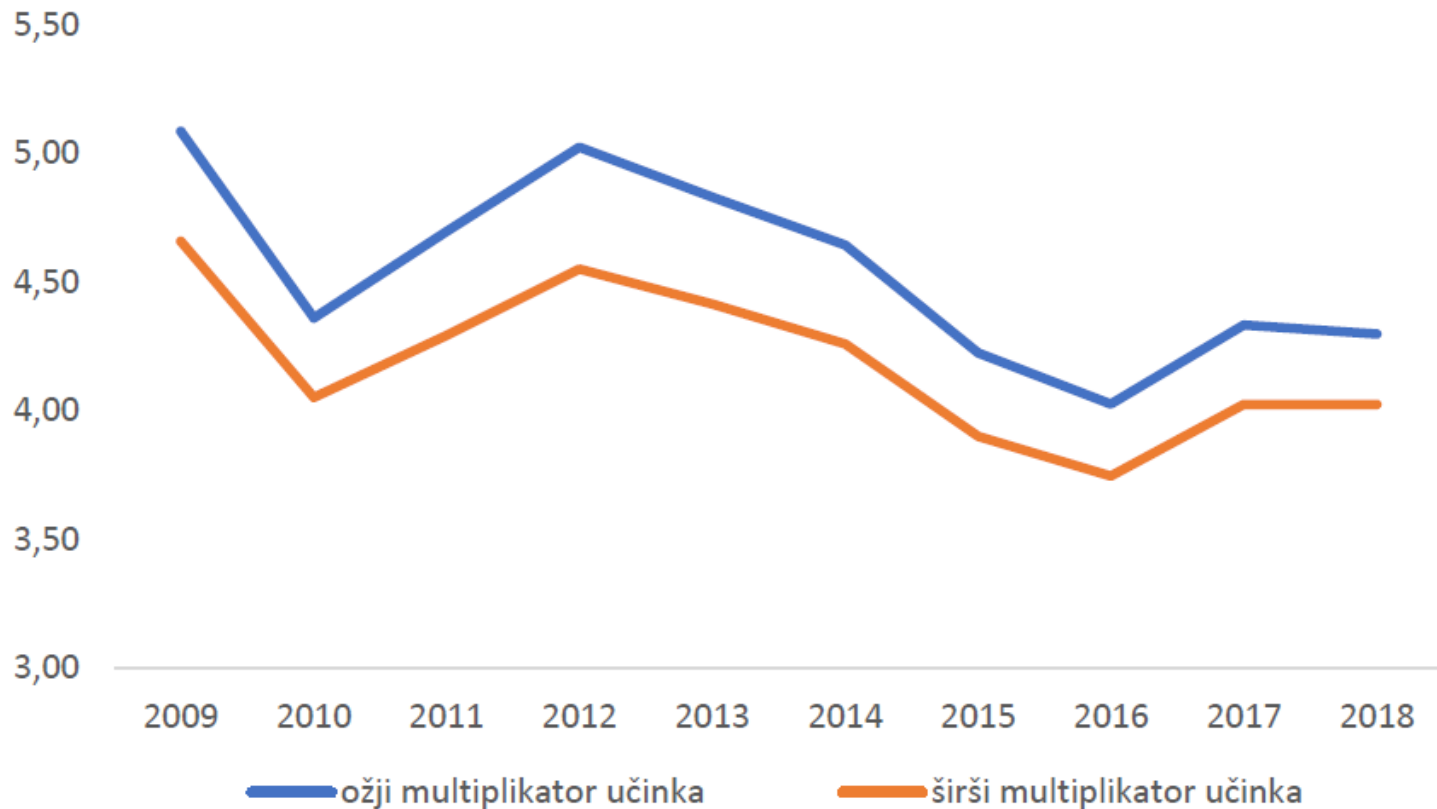
Vir: Analitika GZS

Ocena multiplikatorja

- V kakšni meri pristaniška dejavnost, vezana na Luko Koper, ustvarja pozitivne učinke na ostale dejavnosti v slovenskem gospodarstvu
- Koliko posrednih in induciranih denarnih enot prodaja ali dodane vrednost se ustvari glede na 1 EUR prodaje ali dodani vrednosti v pristaniški dejavnosti (ožji multiplikator) oz. pristaniški dejavnosti in podpornih dejavnostih (širši multiplikator)
- Koliko posrednih in induciranih delovnih mest odvisno od 1 delovnega mesta v pristaniški dejavnosti (ožji multiplikator) oz. pristaniški dejavnosti in podpornih dejavnostih (širši multiplikator)

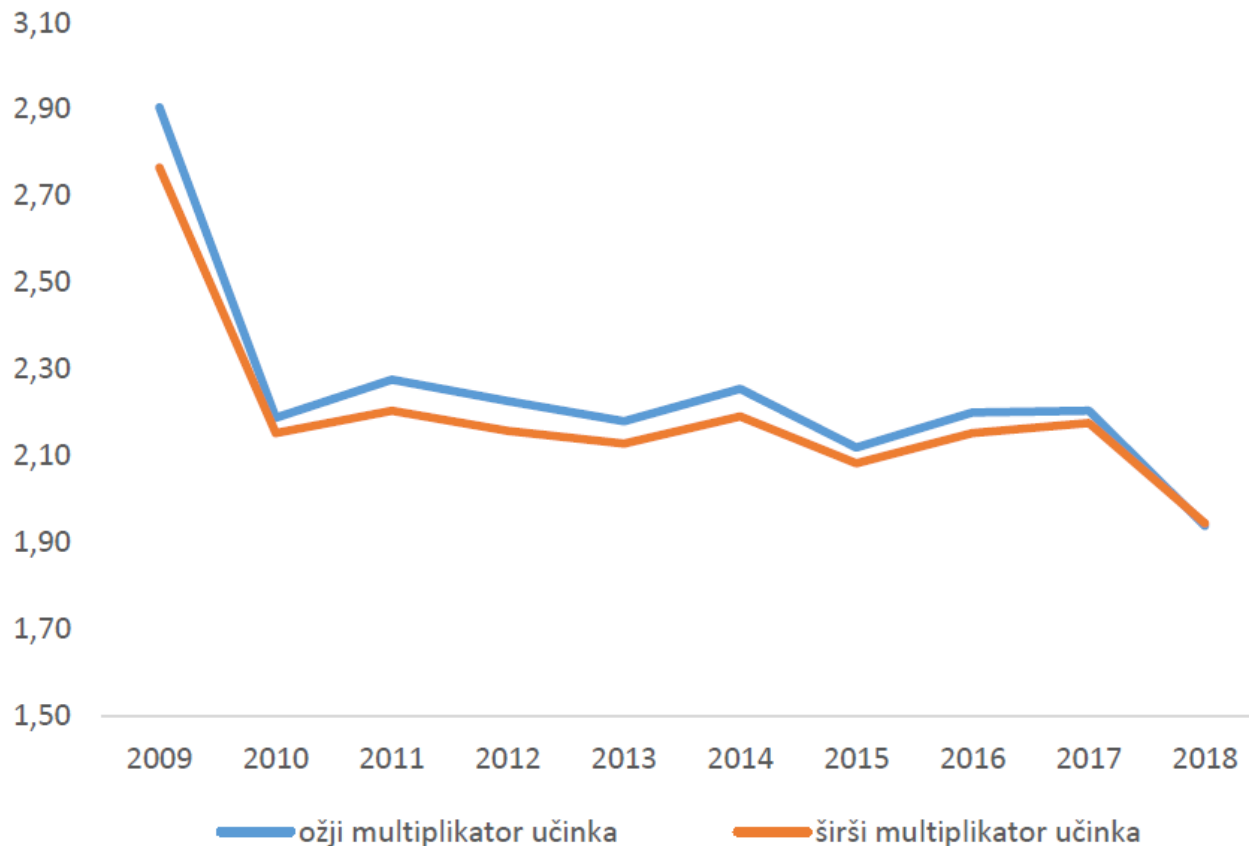

Ožji multiplikator prodaje pri 4,3

Vir: Analitika GZS

Multiplikator dodane vrednosti pri 1,94

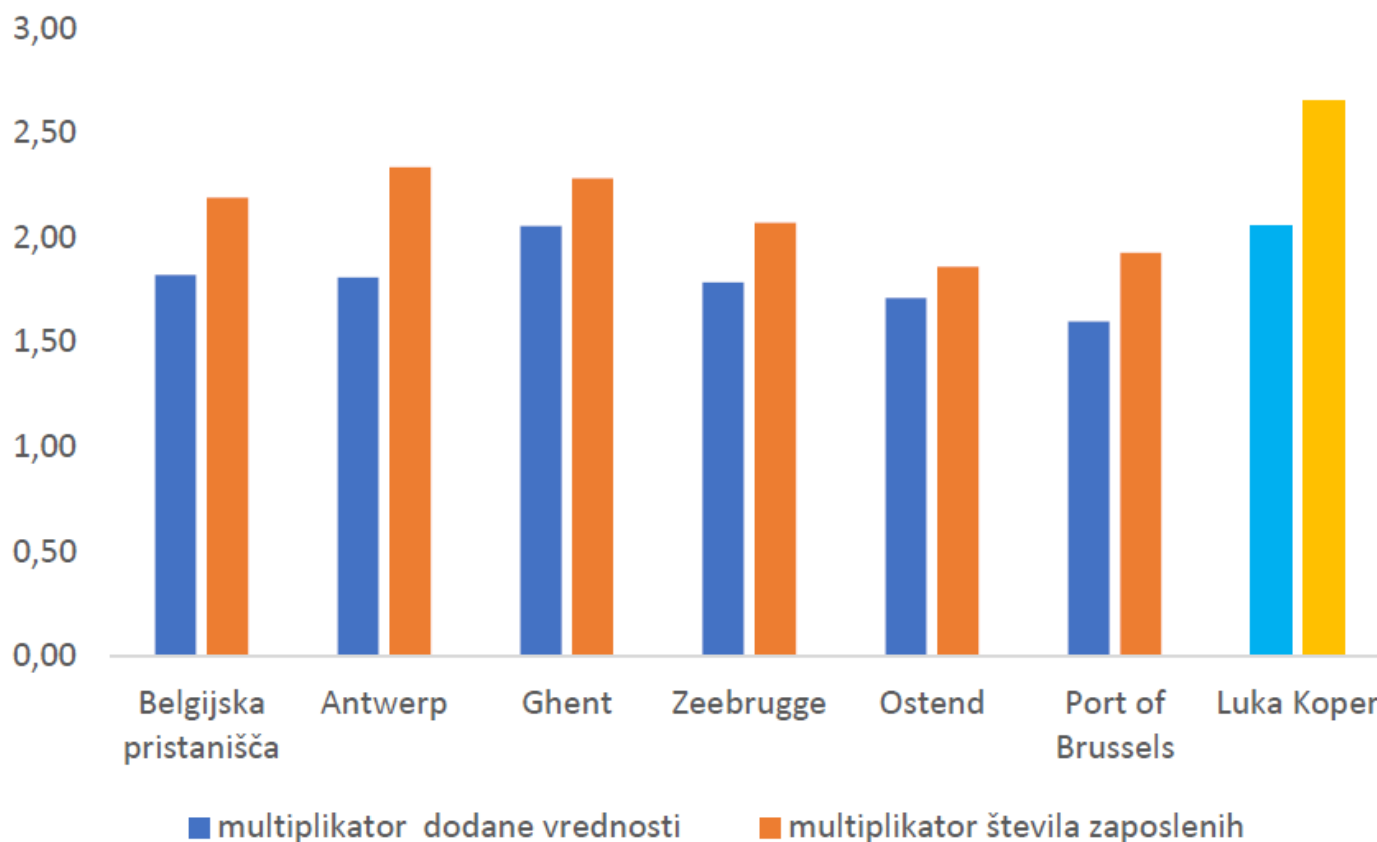
Vir: Analitika GZS

Multiplikator zaposlenih nad 2,5

	Prodaja	Dodana vrednost	Število zaposlenih	Prodaja	Dodana vrednost	Število zaposlenih
	Multiplikator širše pristaniške dejavnosti			Multiplikator ožje pristaniške dejavnosti		
2009	4,66	2,77	3,24	5,08	2,90	3,39
2010	4,05	2,15	2,58	4,36	2,19	2,64
2011	4,29	2,20	2,67	4,70	2,28	2,77
2012	4,55	2,16	2,62	5,02	2,23	2,68
2013	4,41	2,13	2,57	4,83	2,18	2,62
2014	4,26	2,19	2,61	4,64	2,26	2,68
2015	3,90	2,08	2,79	4,22	2,12	2,85
2016	3,74	2,15	2,90	4,02	2,20	2,97
2017	4,02	2,18	2,87	4,33	2,20	2,93
2018	4,02	1,94	2,55	4,30	1,94	2,56
Povprečje 2009-2018	4,15	2,16	2,74	4,50	2,21	2,81

Vir: Analitika GZS

Multiplikatorjev Luke Koper višji kot v belgijskih pristaniščih

Vir: Analitika GZS

Ocena javno-finančnih dajatev in vpliva na javni sektor

	Prihodki v mio EUR	Dodana vrednost v mio EUR	Število zaposlenih
2009	70,5	48,3	1.503
2010	60,1	41,3	1.272
2011	63,1	43,4	1.336
2012	62,3	43,3	1.362
2013	62,9	43,1	1.392
2014	65,8	44,9	1.471
2015	84,9	57,7	1.878
2016	96,7	66,3	2.079
2017	96,6	66,4	2.035
2018	107,3	73,4	2.183
Povprečje 2009-2018	77,0	52,8	1.651

Vir: Analitika GZS

Povzetek

- Investicijski cikel Luke Koper dviguje posredne učinke in multiplikator (dvig zadolženosti z namenom investiranja dviguje pozitivne učinke)
- Zaposlitev IPS delavcev nima vpliva na neposredne učinke
- Izgradnja 2. tira bo povečala pretovor ter posredne učinke (dvig multiplikatorja)
- Izboljšana struktura tovora (vozila, kontejnerji napram razsutim in tekočim tovorom) izboljšuje dodano vrednost in zaposlenost
- Večja vpetost domačih dobaviteljev pri posrednih učinkih (transport, gradbeništvo) povečuje ugodne učinke v domačem gospodarstvu

Učinki pristaniške dejavnosti na gospodarstvo

14. 9. 2020

Gospodarska zbornica Slovenije